Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Lausunto

23.10.2019

MIG-1917536
00.03.00
MIGDno-2019-1540

Eduskunta
Eduskunnan työ- ja elinkeinojaosto

Työ- ja elinkeinojaoston pyyntö kirjallisesta lausunnosta 16.10.2019

MAAHANMUUTTOVIRASTON LAUSUNTO ASIASSA HE 29/2019 VP, HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2020

Maahanmuuttovirasto kiittää jaostoa mahdollisuudesta lausua otsikkoasioissa teemasta työllisyyden edistämisen määrärahat, toimenpiteet ja niiden vaikutusten arviointi.

Sisäministeriön hallinnonalan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteena on Maahanmuuttoviraston toimintaan liittyvä kirjaus; Maahanmuutto on hallittua ja yhteiskunnallisesti kestävää.

Maahanmuuttovirasto pyrkii toteuttamaan arjessa visiotaan olemalla elinvoimaisen ja turvallisen Suomen rakentaja.

TAE2020 työllisyyden edistämisen määrärahat, toimenpiteet ja niiden vaikutusten arviointi

Maahanmuuttovirasto toteuttaa omien prosessiensa kehittämistä sekä jatkuvalla toiminnalla että erilaisin hankkein. Prosessien eri vaiheisiin kuuluu useimmiten myös muiden eri hallinnonalojen viranomaisten toimenpiteitä. Virasto toteaa positiivisena seikkana työperäisten oleskelulupien käsittelyprosessin suhteen, että ELY-keskusten ja TE-toimistojen henkilötyövuosimäärää ollaan nostamassa. Tämä edistää lupakäsittelyä osaltaan, mutta muodostaa huomattavan ongelman Maahanmuuttoviraston toimintaan. Virasto joutuu supistamaan lupahallinnon henkilöstöä noin 15% supistettavien resurssien vuoksi.

Maahanmuuttovirasto osallistuu Talent-toiminnan tukemiseen. Virasto on päässyt ohjausryhmään tänä syksynä, joka mahdollistaa huomioimaan kehittämistoiminnan maahantuloon liittyvät asiakokonaisuudet.

www.migri.fi

PL 10
00086 Maahanmuuttovirasto
puh. 0295 430 431
faksi 0295 411 720

PB 10
00086 Migrationsverket
tfn 0295 430 431
fax 0295 411 720

PO Box 10
FI-00086 Maahanmuuttovirasto
tel. +358 295 430 431
fax +358 295 411 720

Virasto näkee tärkeänä yhteiskunnallisena tavoitteena maahanmuuttajataustaisten työmarkkinoille osallistumisen lisäämistä. Tällä on yhteiskunnallisen ulottuvuuden lisäksi vaikutus myös viraston toimintaan, sillä jatkolupavaiheessa turvatun toimeentulon osoittaminen palkkatulojen muodossa edistää hakemusasian käsittelyä.

Vastaavasti kotoutumisen edistäminen maahanmuuttajan kielitaidon ja ammatillisten valmiuksien vahvistamisella, työllistymisen nopeutumisella ja yhteiskunnan tuntemusta ja osallisuutta edistämällä parantaa integroitumista osaksi suomalaista yhteiskuntaa ja tukee polkua matkalla kohti Suomen kansalaisuutta.

Turvapaikkahakemusten käsittelyssä virasto on sitoutunut vuoden 2018 heinäkuussa voimaan tulleeseen 6 kuukauden käsittelyaikavaatimukseen. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää noin 4 kuukauden keskimääräistä käsittelyaikaa. Seurannaisvaikutuksena nykyisen ruuhkan purkamisen jälkeen on huomattavasti lyhyempi jakso vastaanottopalvelujen piirissä. Tämä korostaa kansainvälistä suojelua saavien nopeaa siirtymistä kuntiin ja tehokkaita kotouttamistoimia. Laadukkaiden kotouttamistoimien tulee tukea integraatiokehitystä työllistymistä ja yhteiskunnan osallisuutta parantamalla.

Virasto valmistautuu vuonna 2020 yhteensä 850 kiintiöpakolaisen vastaanottoon ja suunnittelukaudella turvapaikanhakijamäärän perusteella määritettävään 850 - 1 050 kiintiöpakolaisen vastaanottoon. Viraston arvion mukaan esitetyt määrät kyetään vastaanottamaan laadukkaasti jatkaen hyvää yhteistyötä kuntien kanssa.

Turvapaikanhakijamäärän supistuessa oleskeluluvan saavien turvapaikanhakijoiden määrän arvioiminen on haasteellista. TAE2020:ssa esitetyn arvion 3 600 oleskeluluvan saavasta turvapaikanhakijasta voidaan katsoa olevan riittävä suunnitteluperuste. Näistä yksintulleiden alaikäisten määrän arvio 200 henkilöön katsotaan hyvin realistiseksi, sillä virastolla on käsittelyssä yli 200 yksintulleiden alaikäisten hakemusta.

Kansainvälistä suojelua saavien perheenyhdistämisten määrän voidaan katsoa olevan jossain määrin alhainen TAE2020 tuoden esille 1 120 perheenyhdistämistä. Vuonna 2018 kansainvälistä suojelua saaneiden puolisoille myönnettiin 565 oleskelulupaa ja kuluvana vuonna syyskuun loppuun mennessä lupia on myönnetty 414. Kansainvälistä suojelua saaneiden lapsille vastaavat luvut olivat 2018 yhteensä 1 590 ja kuluvana vuonna 968. Lisäksi tulee huomioida muut omaiset ja huoltajat, joita oli 2018 yhteensä 357 ja kuluvana vuonna 193. Kuluvan koko vuoden ennuste on siis noin 2 100 perheenyhdistämistä henkilöinä. Virasto tunnistaa tässä riskin alimitoituksesta, joka voi aiheuttaa haittaa tehokkaiden kotoutumistoimenpiteiden toteuttamiselle. Tällä olisi huolestuttavia heijastusvaikutuksia työllistymiseen, kielen oppimiseen ja yhteiskuntaan integroitumisen onnistumiseen.

Apulaispäällikkö Raimo Pyysalo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 23.10.2019 klo 12:55. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan työ- ja elinkeinojaosto